

Chrzest 1 (J. Sierociuk, oprac. B. Osowski)

Podać:

- miejscowość, gminę, powiat
- imię i nazwisko, rok i miejsce urodzenia, zajęcie osoby nagrywanej,
- jak długo informator mieszka w danej wsi?
- datę nagrania i kto nagrał.

1. Jak się mówi na kobietę, która ma urodzić dziecko? (*ciężarna, w ciąży*)
2. Nowo narodzony człowiek (*noworodek*)
3. To, że człowiek przychodzi na świat (*narodziny*)
4. Jak się mówi na to, że kobieta "wydaje" dziecko na świat? (*poród*)
5. Okres przed porodem (*ciąża*)
6. Co to jest *połóg*?
7. Czy są jakieś przesady związane z okresem ciąży?
8. Czy są jakieś przesady związane z położeniem?
9. Czy praktykowany był zwyczaj, że kobieta po porodzie szła do kościoła (kiedy ksiądz odmawiał specjalne modlitwy)?
10. Co to jest *wywód*?
11. Kiedy kobieta chodziła do *wyvodu*?
12. Czego nie wolno było robić kobiecie przed wywodem?
13. Jak się nazywa to, co łączy noworodka z matką, co w czasie porodu odcina się?
14. Jak się nazywa pozostałość, ślad po pępowinie? (*pępek*)
15. Czy są jakieś "znaki", które w czasie ciąży świadczą o płci przyszłego dziecka? Po czym można przewidzieć płeć przyszłego dziecka?
16. Jak się nazywa uroczystość organizowaną przez ojca na wieść o narodzeniu dziecka?
17. Jak się określa poczęstunek (wódkę) fundowany kolegom przez ojca po urodzenie się dziecka?
18. Co to jest *pepkowe*?
19. Kiedy ustala się imię dla nowego dziecka?
20. Jak mówiono na to, że noworodkowi nadawano imię z tego dnia, w którym się urodził?
21. Jak się nazywa świętego, którego imię nadają dziecku?
22. Kto/co to jest *patron*?
23. Kto decyduje, kto wybiera imię dla dziecka?
24. Jak nazywają dziecko, które jako pierwsze urodziło się w danej rodzinie?
25. Jak mówią na ostatnie dziecko (czyli najmłodsze) w danej rodzinie?
26. Co należało zrobić, żeby dziecko było chrześcijaninem?
27. Jak nazywa się to, że się chrzci (dziecko) (*chrzest*)
28. Jakie są znane rodzaje chrztu?
29. Kto chrzci (dzieci)?
30. Czy osoba świecka mogła ochrzcić (dziecko)?
31. Jak nazywano chrzest, kiedy chrzcila osoba świecka?
32. Co to jest *chrzest z wody*?
33. W którym miejscu w kościele odbywa się chrzest?
34. Jak się nazywa (uroczyste) chrzczenie dziecka w kościele?
35. Kto bierze udział w czynności chrztu w kościele?
36. Jak się nazywa osoby zastępujące w czasie chrztu rodziców naturalnych dziecka?
37. Uzupełnić zdanie: *Rodzice chrzestni dziecko do chrztu ....* (*trzymają, podają*)
38. Jak się mówi na kobietę, która od momentu chrztu staje się dla dziecka drugą matką?
39. Jak się mówi na mężczyznę, który od chrztu staje się dla dziecka drugim ojcem?
40. Jak inaczej mówią na *matkę chrzestną*?
41. Jak inaczej mówią na *ojca chrzestnego*?
42. Kim dla matki/ojca chrzestnej jest dziewczynka, dla której jest ona matką chrzestną?

Chrzest 1 (J. Sierociuk, oprac. B. Osowski)

43. Kim dla matki/ojca chrzestnej jest chłopiec, dla którego jest ona matką chrzestną?
44. Jak określa się dzieci chrzestne tych samych rodziców chrzestnych?
45. Kim są dla siebie (jak są nazywani?) rodzice chrzestni dziecka (kumotra, kumoter, ?)
46. Kim są dla siebie (jak są nazywani?) rodzice naturalni i rodzice chrzestni dziecka?
- 47.
- 48.
49. jak przebiega uroczystość chrztu - co robi ksiądz, a co robią rodzice chrzestni?
50. Jak przygotowuje się dziecko do chrztu?
51. Jak ubiera się dziewczynkę - chłopca do chrztu?
52. Jak nazywają się poszczególne części ubioru małego dziecka (do chrztu)?
53. Jak nazywa się to, w czym zawinięte jest dziecko do chrztu?
54. Czy w kościele dziecko jest czymś przykryte?
55. Co to jest - i jak wygląda - *kapka*?
- 56.
57. Jak nazywa się uroczystość w domu w dniu chrztu - po powrocie z kościoła?
58. Jakże wedle lokalnej tradycji są konsekwencje pomyłki księdza w czasie chrztu?
59. Jakże wedle lokalnej tradycji są konsekwencje pomyłki rodziców chrzestnych w czasie odpowiedzi na pytania księdza podczas chrztu?
60. Anioł, który od momentu chrztu "opiekuje się" człowiekiem;
- 61.
62. Opisać dokładnie przebieg chrztu
63. Jaką wodą "polewa" ksiądz chrzczone dziecko? (woda święconą)
64. Które części głowy "polewa" ksiądz wodą święconą w czasie chrztu?
65. Czy ksiądz chrzci tylko samą wodą?
66. Jak się nazywa to, czym ksiądz "namaszcza" chrzczone dziecko?
67. Jak się nazywa dokument, który potwierdza chrzest (dziecka)?
68. a. Jak się nazywa wyciąg (odpis) z tego dokumentu?
69. b. Gdzie sporządza się taki dokument?
70. c. Kto spisuje akt chrztu?
71. d. Miejsce, gdzie spisuje się akt chrztu;
72. Miejsce, gdzie ksiądz przygotowuje się do mszy;
73. Mała metalowa blaszka z wizerunkiem świętego; (medalik)
- 74.
75. Czy znane są jakieś wróżby związane z "zachowaniem" dziecka w czasie chrztu (np. jeżeli płacze; jest spokojne)?
76. Czy są znane jakieś wróżby związane z płomieniem palącej się w czasie chrztu gromnicy?
77. Co znaczy, jeżeli w czasie chrztu zgaśnie gromnica?
78. Co to znaczy: *przynieść sobie imię* ?
79. Dzień, kiedy przypada święto patrona dziecka (gdy w kalendarzu oznaczone jest jego imię);
80. Corocznie obchodzona rocznica urodzenia (urodziny)
81. Co - według lokalnych wierzeń - dzieje się z duszą nie ochrzczonego dziecka (po jego śmierci)?
82. Co dzieje się z duszą po śmierci ochrzczonego (małego) dziecka?
83. Czy jest (lub był) taki dzień w tygodniu, kiedy odbywają się chrzty?
84. Czy jest jakaś msza, na której tradycyjnie odbywają się chrzty?

Czy wyraża Pan/Pani/ mama/ tata/babcia/dziadek/ciocia/wujek itd. zgodę na wykorzystanie materiałów (nagrania, zdjęć) do celów popularnych i naukowych?